

Správa o kvalite 2014

Slovenská republika

Časť 1: Všeobecné informácie

1.1. Popis hlavných zmien a zlepšení v zdrojoch a metódach národných účtov.

Štatistický úrad (ŠÚ SR) v porovnaní s predchádzajúcou verziou Správy o kvalite, vykonal štandardné úpravy z dôvodu získania nových informácií založených na metodike ESA95, zapracovania výsledkov riešení výhrad k HND Inventory-SK a ďalším krokom bol prechod na metodiku ESA2010. Tieto revízie ovplyvnili celý časový rad v rokoch 1995-2013. Pokiaľ ide o zdroje a metódy zostavovania národných účtov, HDP zostavené v rokoch 2011 a 2012 bolo upravené na základe nových informácií a spresnených zdrojov údajov; údaje za rok 2013 sú zatiaľ predbežné.

1.2. Zmeny v revíznej politike a časovom harmonograme pre finalizáciu odhadov; (národný) dátum publikovania predložených dát.

V politike revízií ani v časovom harmonograme pre finalizáciu odhadov nenastala žiadna zmena. Revízna politika pre národné účty je publikovaná na našej webovej stránke v zmysle harmonogramu zverejňovania údajov platného pre ŠÚ SR. Údaje budú zverejnené na webovej stránke ŠÚ SR 21.10. 2014.

1.3. Kvalita údajov o HND a jeho komponentov.

Odmeny zamestnancov (D.1) prijatých zo zahraničia dosiahli na základe odhadu Štatistického úradu SR v roku 2013 objem 1 546,291 mil. EUR, čo predstavuje nárast oproti minulému roku.

V porovnaní s rokom 2012 narástol v roku 2013 počet pracujúcich rezidentov v zahraničí. Na základe doterajších údajov za prvé dva štvrťroky 2014 očakávame ďalší nárast počtu pracujúcich rezidentov zahraničí.

Dane z produkcie a dovozu platené inštitúciám EÚ (D.2), ktoré sú pokryté platbami z vlastných zdrojov, dosiahli v roku 2013 hodnotu 114,587 mil. EUR, z čoho 109,555 mil. EUR tvoria dovozné clá (z toho 25 % v exporte služieb) a 5,032 mil. EUR dane z dovozu okrem DPH a dovozných ciel (z toho 25 % v exporte služieb).

V údajoch za Dôchodky z majetku (D.4) v rokoch 2012 a 2013 zatiaľ figurujú predbežné odhady, ktoré budú spresnené po získaní definitívnych výsledkov z Národnej banky Slovenska.

V tomto HND dotazníku je FISIM alokovaný.

1. 4. Všeobecný popis vývoja hlavných zdrojov.

Pokiaľ ide o úplnosť hlavných zdrojov pre sektor nefinančných korporácií, môžeme konštatovať, že miera návratnosti výkazov za skupinu podnikov s 20 a viac zamestnancami mierne poklesla v porovnaní s predchádzajúcim rokom (91,7 % oproti 92,2 %). Miera návratnosti výkazov za finančné spoločnosti v porovnaní s predchádzajúcim rokom mierne poklesla. Miera návratnosti výkazov za poisťovacie spoločnosti mierne vzrástla. Takisto ako aj v minulom roku môžeme skonštatovať, že vo finančnom sektore si aj naďalej udržali 100% mieru návratnosti výkazov korporácie zamerané na peňažné sprostredkovanie, poistenie a dôchodkové zabezpečenie.

Časť 2: Zmeny zdrojov a metód pre finálne odhady

Nenastala žiadna zmena zdrojov a metód pre finálne odhady.

Časť 3: Revízie v rokoch 2010 až 2012

3.1 Bežné revízie

Rutinné revízie boli vykonané v dôsledku získania dodatočných informácií zo štatistických a administratívnych zdrojov údajov podľa metodiky ESA95, ovplyvnili roky 2011-2012. Okrem toho bola vykonaná zmena v položke odmeny zamestnancov v rokoch 2009 (-79,032 mil.Eur) a 2012 (-22,060 mil. Eur) na základe rozhodnutia Eurostatu o zaznamenaní platieb do 2.piliera dôchodkového systému z D.611REC do D.99REC.

3.2 Revízie na základe zapracovanie HND výhrad

ŠÚ SR riešil v uplynulom období dve konkrétne a 8 prierezových výhrad. Vykonaná práca ku každej výhrade je bližšie popísaná v prílohách podľa zoznamu uvedeného v časti 4. Dve z týchto výhrad mali dopad na zmenu údajov v národných účtoch:

Konkrétna výhrada 2 - Assets included in government gross fixed capital formation

GNP/GNI QUESTIONNAIRE 2013		SLOVAKIA							
Table 1: GDP and GNI (ESA 95)		2002-2008 million SKK; from 2009 million EUR							
2002-2009		2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
As of 22/09/2013									
code ESA 95									
Change of GDP/GNI due to incorporation of Specific reservation 2									
PRODUCTION APPROACH									
1	Output of goods and services (at basic prices)	P1				3,000	3,000	3,000	0,179
2	Intermediate consumption (at purchasers' prices)	P2							
3	Gross value added (at basic prices)	B1G				3,000	3,000	3,000	0,179
4	Taxes on products	D21							
5	Subsidies on products	D31							
EXPENDITURE APPROACH									
6	Total final consumption expenditure	P3				3,000	3,000	3,000	0,179
7	Household final consumption expenditure	P3							
8	NPISH final consumption expenditure	P3							
9	General government final consumption expenditure	P3				3,000	3,000	3,000	0,179
10	Gross capital formation	P5							
11	Gross fixed capital formation	P51							
12	Changes in inventories	P52							
13	Acquisitions less disposals of valuables	P53							
14	Exports of goods and services	P6							
15	Imports of goods and services	P7							
INCOME APPROACH									
16	Compensation of employees	D1							
17	Gross operating surplus and mixed income	B2G+B3G				3,000	3,000	3,000	0,179
18	Taxes on production and imports	D2							
19	Subsidies	D3							
20	Gross domestic product (ESA 95)	B1*G	0	0	0	0	3,000	3,000	0,179
21	Compensation of employees received from the rest of the world	D1							
22	Compensation of employees paid to the rest of the world	D1							
23	Taxes on production and imports paid to the Institutions of the EU	D2							
24	Subsidies received from the Institutions of the EU	D3							
25	Property income received from the rest of the world	D4							
26	Property income paid to the rest of the world	D4							
27	Gross national income (ESA 95)	B5*G	0	0	0	0	3,000	3,000	0,179
28	Impact on GNI (ESA95) of allocation of FISIM	FISIM							
29	Gross national income (ESA 95) excluding FISIM allocation	B5*G ex FISIM	0	0	0	0	3,000	3,000	0,179

Špecifická výhrada II - FISIM

GNP/GNI QUESTIONNAIRE 2014		SLOVAKIA								
Table 1: GDP and GNI (ESA 95)		2002-2008 million SKK; from 2009 million EUR								
2002-2009										
As of 22/09/2013										
	code ESA 95	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
Change of GDP/GNI due to incorporation of Transversal reservation II										
PRODUCTION APPROACH										
1	Output of goods and services (at basic prices)	P1	126	71	48	97	150	209	160	16
2	Intermediate consumption (at purchasers' prices)	P2	490	275	189	375	580	807	618	62
3	Gross value added (at basic prices)	B1G	-364	-204	-141	-278	-430	-598	-458	-46
4	Taxes on products	D21								
5	Subsidies on products	D31								
EXPENDITURE APPROACH										
6	Total final consumption expenditure	P3	133	75	51	102	158	221	169	17
7	Household final consumption expenditure	P3	7	4	3	5	8	12	9	1
8	NPISH final consumption expenditure	P3	0	0	0	0	0	0	0	0
9	General government final consumption expenditure	P3	126	71	48	97	150	209	160	16
10	Gross capital formation	P5								
11	Gross fixed capital formation	P51								
12	Changes in inventories	P52								
13	Acquisitions less disposals of valuables	P53								
14	Exports of goods and services	P6								
15	Imports of goods and services	P7	497	279	192	380	588	819	627	62
INCOME APPROACH										
16	Compensation of employees	D1								
17	Gross operating surplus and mixed income	B2G+B3G	-364	-204	-141	-278	-430	-598	-458	-46
18	Taxes on production and imports	D2								
19	Subsidies	D3								
20	Gross domestic product (ESA 95)	B1*G	-364	-204	-141	-278	-430	-598	-458	-46
21	Compensation of employees received from the rest of the world	D1								
22	Compensation of employees paid to the rest of the world	D1								
23	Taxes on production and imports paid to the Institutions of the EU	D2								
24	Subsidies received from the Institutions of the EU	D3								
25	Property income received from the rest of the world	D4	425	239	164	325	503	701	537	53
26	Property income paid to the rest of the world	D4	-72	-40	-28	-55	-85	-118	-90	-9
27	Gross national income (ESA 95)	B5*G	133	75	51	102	158	221	169	17
28	Impact on GNI (ESA95) of allocation of FISIM	FISIM	-717	-402	-277	-548	-849	-1182	-905	-90
29	Gross national income (ESA 95) excluding FISIM allocation	B5*G ex FISIM	850	477	328	650	1007	1403	1074	107

3.3 Ostatné revízie na základe zmien v metódach a zdrojoch

ŠÚ SR vykonal ďalšie revízie z dôvodu zmeny metód a zdrojov:

Sektorová reklasifikácia ŽSR

Na základe záverov Eurostatu z EDP misie v novembri 2013 a v súlade s pravidlami metodiky ESA 95 sme prehodnotili sektorové zaradenie spoločnosti Železnice Slovenskej Republiky (ŽSR). ŽSR sme preklasifikovali do sektora verejnej správy od roku 2011 (vrátane). Táto zmena ovplyvnila výšku HDP v rokoch 2011-2013 (zmeny sú uvedené v tabuľke 1).

Tabuľka 1:

	v %		
ŽSR	2011	2012	2013
Dopad na HDP	0,48	0,44	0,46

Ďalšia revízia údajov bola vykonaná na základe zmeny zapracovania v **obchodovaní nerezidentských jednotiek registrovaných v SR pre účely DPH**. Táto revízia mala za následok zmenu dovozu, vývozu a salda výrobkov a služieb.

Problematika nerezidentských jednotiek aktívnych v zahraničnom obchode bola diskutovaná na dvoch pražských seminároch v rokoch 2012 a 2013. Na ich základe rozposlal Eurostat členským štátom dotazník, zaoberajúci sa aktuálnym stavom v podmienkach jednotlivých krajín.

Zpracovanie tejto zmeny bolo vykonané na základe analýz porovnávajúcich údaje z daňových priznaní k DPH a údaje štatistiky zahraničného obchodu. V súlade s metodikou, výsledok analýzy ukázal, že obchodovanie nerezidentských jednotiek na území SR nadhodnocuje objem vývozu tovarov a zároveň podhodnocuje objem dovozu tovarov. V spolupráci s Národnou bankou Slovenska sme sa na základe týchto výsledkov rozhodli revidovať údaje zahraničného obchodu v národných účtoch a rovnako aj v Platobnej bilancii. Zmena ovplyvnila roky 2008-2013. V tabuľke 2 je uvedený vplyv na HDP.

Tabuľka 2

	v %
	Dopad na HDP
2008	-0,48
2009	-0,84
2010	-1,07
2011	-1,29
2012	-1,25
2013	-1,02

Okrem zapracovania úprav z dôvodu obchodovania nerezidentských jednotiek v SR a reklasifikácie ŽSR boli vykonané zmeny pri výpočte imputovaného nájomného, kde sa zohľadnili výsledky SODB 2011.

3.4 Revízie na základe prechodu z ESA 95 na ESA 2010

Vplyv jednotlivých zmien v kontexte prechodu z ESA95 na ESA2010 je uvedený v tabuľke v prílohe na údajoch referenčného roku 2010.

(1) Výskum a vývoj uznaný ako tvorba kapitálu

(1a) V&V vytvorený trhovým výrobcom

Výdavky na V&V v sektore S.11 sa podľa ESA 95 považujú za medzispotrebu. Podľa ESA2010 sa údaje v medzispotrebe súvisiace s výskumom a vývojom preradili do tvorby hrubého fixného kapitálu. Údaje o produkcii a medzispotrebe sú k dispozícii zo štatistických údajov zozbieraných v súlade s Frascati manuálu, ako aj zo štatistických zdrojov dát.

(1b) V&V vytvorený netrhovým výrobcom

V sektore S.13 sú výdavky na VaV priradené z výdavkov konečnej spotreby do tvorby kapitálu (P.5). Rozlišujeme:

A, V&V vo vlastnej réžii: Výskumné a vývojové činnosti, sú klasifikované ako produkcia pre vlastné konečné použitie (P.12) a príslušné výdavky ako investície (P.51).

B, V&V nakúpený - s nákupom sa teraz zaobchádza ako s investíciou a preto prišlo k zníženiu medzispotreby (P.2), teda výdavky na konečnú spotrebu (P.3) sa tiež zmenili. Pokles výdavkov na konečnú spotrebu (P.3) je vyvážený nárastom tvorby kapitálu (P.5).

V oboch prípadoch nenastal žiadny vplyv na HDP, ale HDP sa nakoniec zvýši o výšku spotreby aktív vyrobených/nakúpených v predchádzajúcom období (nárast P.51c).

Hlavnými zdrojmi dát pre výpočet výdavkov na výskum a vývoj sú finančné výnosy a výkazy výdavkov jednotiek špecializovaných na výskumné činnosti. Príslušné výdavky sú určené pomocou kódu klasifikácie NACE SK, COFOG. Produkcia výskumu a vývoja pre vlastnú potrebu sa tiež vypočíta na základe celkových výrobných nákladov (pomer produkcie V&V na celkovej produkcii - analýza dát v časovej rade).

(2) Ocenenie produkcie pre vlastné konečné použitie pre trhových výrobcov

V národných účtoch SR sa produkcia trhových výrobcov pre vlastné konečné použitie oceňuje v základných cenách a tvorba hrubého fixného kapitálu vo vlastnej réžii sa oceňuje výrobnými nákladmi + profit margin už aj podľa ESA95. Táto zmena nemá preto vplyv na národné účty SR.

(3) Neživotné poistenie –produkcia, poistné nároky z dôvodu katastrof, zaistenie
Pri hľadaní možných zdrojov údajov týkajúcich sa vyplateného poistného plnenia poisťovacími korporáciami z dôvodu živeľnej katastrofy sa zistilo, že žiadna inštitúcia doteraz nezbierala informácie tohto typu a bolo teda nesmierne komplikované ich odhadovať. Vychádzali sme preto z verejne dostupných informácií z internetu, kde boli uvedené odhady škôd zo živeľných katastrof za každý prislúchajúci rok a na základe týchto údajov boli urobené experimentálne odhady v celom časovom rade. Najväčšie škody boli spôsobené v rokoch 2010 a 2011, kde bolo vidieť mierny pokles produkcie neživotného poistenia, avšak v žiadnom roku nenastala situácia, kde by sa dostala produkcia poisťovacích korporácií do záporných hodnôt. Pristúpili sme preto k princípu vyrovnávacej rezervy za obdobie rokov 2009-2013. V roku 2010, kedy sú škody najväčšieho rozsahu sa použil predpoklad, že sa jedná o kapitálový transfer (v alokácií poistného sú ukazovatele D.71 a D.72 zhodné). Za zvyšné roky sa nejednalo o kapitálový transfer a teda sú ukazovatele D.71 a D.72 rozdielne. Pre účely skvalitnenia zdrojového podkladu sa zaviedol nový ukazovateľ do štatistického zisťovania Poi P 5-01 počnúc rokom 2013, kde budú jednotlivé poisťovacie korporácie vykazovať náklady na poistné plnenia spôsobené živeľnými katastrofami. Prvýkrát vykazovaný údaj za rok 2013 potvrdil výšku nášho pôvodného odhadu.

(4) Zbraňové systémy v sektore vlády uznané ako kapitálové aktíva

Nadobudnutie vojenského zbraňového systému bolo v rámci ESA95 zaznamenané ako bežný výdavok (medzispotreba P.2). Podľa ESA2010 sa nadobudnutie zaznamená ako tvorba kapitálu (P.5).

Revízia: Vo výrobnnej metóde HDP, medzispotreba (P.2) klesá, pretože vojenské zbraňové systémy sú teraz považované za tvorbu kapitálu (P.5); v dôsledku toho, sa produkcia sektora vlády (P.1) znižuje o rovnakú sumu. Vo výdavkovej metóde HDP, konečná spotreba sektora vlády (P.3) poklesne (o rovnakú sumu ako produkcia a medzispotreba), ale tento pokles je vzájomne vybilancovaný nárastom tvorby hrubého fixného kapitálu ($P.5 = P.5111 + P.52$). HDP vzrastie o objem spotreby aktív získaných v predchádzajúcom období (P.51c).

Dotknuté ESA 2010 transakcie: P.2, P.5111, P.52, P.51c.

Zdroje dát: Finančné príjmy a výdavky Ministerstva obrany SR - výdavky podľa COFOG Kód 02 - obranná a hospodárska klasifikácia rozpočtovej klasifikácie.

(5) Náklady na vyradenie veľkých kapitálových statkov

V súčasnosti hodnotu likvidácie aktív odhadujeme lineárnou metódou počas doby životnosti jednotlivých druhov aktív. Predpoklady doby životnosti veľkých kapitálových aktív v praxi zatiaľ nevieme odhadnúť. V prípade konečného vyradenia napr. jadrovej elektrárne budeme postupovať tak, že náklady na vyradenie sa zaznamenajú ako THFK

(6) Sektorová klasifikácia

Na základe metodiky ESA2010 boli preklasifikované do sektora verejnej správy dve jednotky NDS (Národná diaľničná spoločnosť), ktorá vznikla v roku 2005 a Agentúra pre riadenie núdzových zásob roby, ktorá vznikla v roku 2013.

S reklasifikáciou NDS je spojená zmena výpočtu produkcie, čo má za následok miernu zmenu v HDP.

NDS	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Dopad na HDP	0,10	0,10	0,03	0,04	0,09	0,16	0,08	0,04	0,06

(7) Drobné nástroje

Na základe informácií z matíc medzispotreby tabuliek dodávok a použitia sme odčlenili časť medzispotreby, ktorá predstavuje výdavky na malé nástroje a na základe kritéria použiteľnosti viac ako 1 rok sme tieto údaje presunuli do THFK.

(8) Tretí vlastný zdroj EU založený na DPH

Podľa ESA 2010 sa tretí vlastný zdroj založený na DPH zachytáva ako bežný transfer platený vládou každého členského štátu Inštitúciám EU. Takýto príspevok do rozpočtu Inštitúcií EU je zachytený pod hlavičkou D76 "vlastné zdroje EU založené na DPH a HND". Časť daní z produkcie a dovozu (D.211) bola presunutá do položky D.76, čím sa o príslušnú čiastku zvýšil HND.

(9) Indexované dlhové nástroje

Problematika zaznamenania indexovaných dlhových nástrojov vyplývajúca z metodologickej zmeny medzi ESA95 a ESA2010 je nesmierne komplikovaná. V súčasnosti ŠÚ SR spolupracuje s NBS, ktorá pripravuje podklady objemových stavov za indexované dlhové nástroje, na základe ktorých ŠÚ SR zostaví odhady očakávaných úrokov podľa metodiky ESA2010 a následne holdingu, ktorý vstupuje do medzispotreby P.2. V závislosti od vývoja +/- holdingu vzrastie alebo poklesne HDP v sektore finančných korporácií S.12.

V súčasnosti nie sú k dispozícii žiadne dostupné informácie, preto je zatiaľ v tabuľke uvedená hodnota 0.

(10) Centrálna banka – alokácia produkcie

Produkcia centrálnej banky klasifikovanej v sub-sektore S.121 sa meria sumou jej nákladov, tak ako je uvedené v metodike ESA2010 - paragraf 3.63 (c). Zároveň platí, že časť z celkovej produkcie centrálnej banky pozostávajúcej zo súčtu nákladov očistených o provízie a poplatky, ktoré prijala od ostatných sub-sektorov S.12 a ostatných sektorov ekonomiky je alokovaná do medzispotreby ostatných finančných sprostredkovateľov.

Z dôvodu nedostupnosti zdrojových informácií o platených poplatkoch a províziách, ktoré platia jednotlivé sektory ekonomiky centrálnej banke, diskutujeme s NBS o možnosti odhadovania daných informácií.

(11) Úpravy pôdy uznané ako samostatné aktívum

V podmienkach SR nemáme dostatočné zdroje informácií, ktoré by nám umožnili samostatnú identifikáciu nového aktíva “zušľachtenie pôdy”. Tak ako doteraz podľa ESA95 ostáva preto klasifikované pod položkou AN 1112 Budovy a stavby.

Časť 4: Revízie na základe HND výhrad

4.1 Revízie na základe HNP výhrad (1995-2001)

Nie je relevantné pre SR.

4.2 Revízie na základe HND výhrad (2002-2010)

Riešenia špecifických a prierezových výhrad sú priložené ako samostatné dokumenty v prílohách podľa nižšie uvedeného zoznamu:

Príloha 1 Specific reservation 1

Príloha 2 Specific reservation 2

Príloha 3 Transversal reservation I

Príloha 4 Transversal reservation II

Príloha 5 Transversal reservation III

Príloha 6 Transversal reservation IV

Príloha 7 Transversal reservation V

Príloha 8 Transversal reservation VI

Príloha 9 Transversal reservation VII

Príloha 10 Transversal reservation VIII